

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

25.08.2021. Nr. 30.1-8.6/8.6.1/133656

Uz 09.08.2021. Nr. 13

SIA "N"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests izskatīja SIA "N" reģistrācijas Nr.... (turpmāk – Iesniedzējs), 2021.gada 9.augusta iesniegumu Nr. 13 par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) par budžetā samaksātā pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) apmēra precizēšanu un norādīšanu taksācijas perioda deklarācijā un sniedz šādu uzziņu.

1. Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzēja pamatdarbības veidi ir 6832 "Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atbildību vai uz līguma pamata", 6820 "Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana". Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par tālāk minētajiem darījumiem.

Starp Iesniedzēju un SIA "L", reģistrācijas Nr...., 2016.gada 26.janvārī bija noslēgts līgums Nr.31 par Iesniedzēja īpašuma nomu un Iesniedzējs saņēma telpas nomas avansa maksājumu (kā drošības naudu, kas izmantojama pēc līguma izbeigšanas telpas nomas apmaksai vai saistību regulēšanai) 34187,34 EUR, ieskaitot PVN 21 procenta apmērā – 5933,34 EUR (2016.gada 26.janvāra priekšapmaksas faktūrrēķins Nr.RF-NI037 pielikumā), kas norādīts pēc naudas saņemšanas bankas kontā Iesniedzēja PVN deklarācijā par 2016.gada martu, PVN 1 III pielikumā (deklarācijā uzrādīts iekšējais numurs). Pēc 2021.gada 31.marta vienošanās drošības nauda tika atgriezta (2021.gada 1.jūnija kredītrēķins Nr.NIG001/21 pielikumā) un PVN 21 procenta apmērā – 5933,34 EUR iemaksāts SIA "L" valsts budžetā.

Starp Iesniedzēju un SIA "X", reģistrācijas Nr...., 2016.gada 22.augustā bija noslēgts līgums Nr.57 par Iesniedzēja īpašuma nomu un Iesniedzējs saņēma telpas nomas avansa maksājumu (kā drošības naudu, kas izmantojama pēc līguma izbeigšanas telpas nomas apmaksai vai saistību regulēšanai) 4120,05 EUR, ieskaitot PVN 21 procenta apmērā – 715,05 EUR (2016.gada 25.augusta priekšapmaksas faktūrrēķins Nr.NIRF-310 pielikumā), kas norādīts pēc avansa saņemšanas bankas kontā Iesniedzēja PVN deklarācijā 2016.gada septembrī, PVN 1 III pielikumā (deklarācijā uzrādīts iekšējais numurs). Pēc 2018.gada 15.februāra vienošanās Nr.2 6.p. Iesniedzējs saņēma vēl avansa maksājumu 4363,57 EUR, t.sk. PVN 21 procenta apmērā – 757,31 EUR (2018.gada 16.februāra priekšapmaksas rēķins Nr. NIG-D 604 pielikumā), kas norādīts pēc avansa saņemšanas

bankas kontā PVN taksācijas perioda deklarācijā par 2018.gada februāri, PVN 1 III pielikumā (deklarācijā uzrādīts iekšējais numurs). Pēc 2021.gada 31.marta vienošanās avansa maksājums tika atgriezts (2021.gada 1.jūnija kredītrēķins Nr.NIG002/21 pielikumā) un PVN 21 procenta apmērā – 1472,36 EUR iemaksāts SIA “X” valsts budžetā.

Iesniedzējs jautā, vai tam ir tiesības korigēt iepriekš budžetā samaksātās PVN summas saskaņā ar 2021.gada 1.jūnija kredītrēķiniem Nr.NIG001/21 un Nr.NIG002/21 un saņemt PVN – 7405,70 EUR apmērā, kā atspoguļot šos darījumus PVN deklarācijā, kurā rindā uzrādīt šo summu?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietverto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiskā vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

1) preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;

2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;

3) preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 84.panta otrajā daļā noteikts, ka nodoklis par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, izņemot šā likuma 43.panta ceturtajā un sestajā daļā minētos gadījumus, valsts budžetā maksājams arī tad, ja samaksa par precēm vai pakalpojumiem veikta pirms preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 120.panta otrajā daļā noteikts, ja atlīdzība saņemta pirms šā panta pirmajā daļā minētās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, nodokli par saņemto atlīdzības daļu norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kad atlīdzība saņemta saskaņā ar nodokļa rēķinu.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 127.panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ja šajā likumā nav noteikts citādi, reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu vai nodrošina, ka trešā persona viņa vārdā vai preču vai pakalpojumu saņēmējs izraksta nodokļa rēķinu par avansa maksājumu, ko tas saņēmis pirms veiktās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, izņemot saņemto avansa maksājumu par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā.

PVN piemērošanas kārtība ir nosakāma atkarībā no darījuma ekonomiskā satura un būtības.

Līguma Nr.31, kas noslēgts ar SIA “L”, 5.8.apakšpunktā paredzēts, ka “Nomnieks” iemaksā “Iznomātājam” īpašuma nomas priekšapmaksu (avansa maksa) 1 (viena) mēneša nomas maksās apmērā (...). Šī priekšapmaksa (avansa maksa) glabājas pie “Iznomātāja” visā nomas attiecību laikā. Pēc nomas attiecību beigām gadījumā, ja nomas attiecību laikā “Nomnieks” nav pārkāpis šī Līguma nosacījumus, kā arī visu šajā Līgumā noteikto saistību noregulēšanas “Iznomātājs” 15 kalendāra dienu laikā atgriež “Nomniekam” iemaksāto priekšapmaksu (avansa maksa) vai tās atlikumu, ja šī summa vai tās daļa tikusi izlietota sakarā ar pārkāpumiem no “Nomnieka” puses. Līguma nepamatotas pirmstermiņa laušanas gadījumā pēc “Nomnieka” iniciatīvas īpašuma nomas priekšapmaksa (avansa maksa) netiek atmaksāta.”

Līguma Nr.57, kas noslēgts ar SIA “X”, 5.8.apakšpunktā paredzēts, ka “Nomnieks” iemaksā “Iznomātājam” īpašuma nomas priekšapmaksu (avansa maksa) 1 (viena) mēneša nomas maksās apmērā (...). Šī priekšapmaksa (avansa maksa) glabājas pie “Iznomātāja” visā nomas attiecību laikā. Pēc nomas attiecību beigām gadījumā, ja nomas attiecību laikā “Nomnieks” nav pārkāpis šī Līguma nosacījumus, kā arī visu šajā Līgumā noteikto saistību

noregulēšanas "Iznomātājs" 15 kalendāra dienu laikā atgriež "Nomniekam" iemaksāto priekšapmaksu (avansa maksa) vai tās atlikumu, ja šī summa vai tās daļa tikusi izlietota sakarā ar pārkāpumiem no "Nomnieka" puses. Līguma nepamatotas pirmstermiņa laušanas gadījumā pēc "Nomnieka" iniciatīvas īpašuma nomas priekšapmaksu (avansa maksa) netiek atmaksāta."

Saskaņā ar līgumu Nr.31 un Nr.57 5.8.apakšpunktu Iesniedzējs saņemtos nomas maksas avansa maksājumus iekļāva attiecīgo taksācijas periodu PVN deklarācijās un aprēķināja valsts budžetā maksājamo PVN.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām" (turpmāk – MK 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 40) 17.29.apakšpunktā noteikts, ka deklarācijas 67.rindā norāda iepriekšējos taksācijas periodos samaksai valsts budžetā aprēķinātās nodokļa summas samazinājumu, kā arī nodokļa summu par zaudēto parādu reģistrētiem nodokļa maksātājiem (preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem), kuriem ir tiesības valsts budžetā iemaksāto nodokļa summu samazināt par zaudētā parāda nodokļu summu. Šajā rindā norāda arī atmaksai no valsts budžeta aprēķinātās nodokļa summas, kuras sākotnēji netika atskaitītas kā priekšnodoklis, un priekšnodokļa korekcijas vērtības, kuras norāda Pārskata par nekustamā īpašuma izmantošanu I daļas C sadaļā.

MK 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr. 40 25.6.4.1.apakšpunktā noteikts, ka PVN 1 pārskata I daļas 6.ailē norāda kodu "4" – kreditrēķins, ja reģistrēts nodokļa maksātājs par piešķirto atlaidi, atpakaļ saņemtajām precēm, anulēto pirkumu, piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu samazināto cenu vai atmaksāto avansu ir izrakstījis nodokļa kreditrēķinu samaksai valsts budžetā iepriekš aprēķinātā nodokļa koriģēšanai, norāda nodokļa kreditrēķinu.

Kreditrēķins parasti izrakstāms par piešķirto atlaidi, atpakaļ saņemtajām precēm, anulēto pirkumu, piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu samazināto cenu vai atmaksāto avansu.

Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka saņemtie avansi ir atgriezti. Iesniegumam nav pievienoti Iesniedzēja bankas konta izraksti, kas apliecina, ka saņemtie avansa maksājumi būtu atmaksāti SIA "L" un SIA "X".

Tādējādi, ja saņemtie avansa maksājumi nav atmaksāti SIA "L" un SIA "X", tad iepriekš valsts budžetā samaksai aprēķinātā PVN 7405,70 EUR korekcijas Iesniedzēja 2021.gada jūnija PVN deklarācijā, pamatojoties uz 2021.gada 1.jūnija kreditrēķiniem Nr.NIG001/21 un Nr.NIG002/21, nav veicamas.

Ievērojot Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmajā daļā noteikto, Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nav piemērojamas, ja darījumi pēc ekonomiskās būtības nav uzskatāmi par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību.

2021.gada 31.martā noslēgtās vienošanās E punktā paredzēts, ka priekšapmaksu, kas saņemta no SIA "L" un SIA "X" ir drošības depozīts. Saskaņā ar minēto vienošanos SIA "L" un SIA "X" maksā Iesniedzējam līgumsodu un kompensāciju par pienākumu nepildīšanu, ko sedz ar drošības depozītu.

Tādējādi, ja saņemtie avansa maksājumi netiek ieskaitīti kā samaksa par nomas maksājumiem, bet pēc būtības ir drošības depozīts un sedz Iesniedzējam pienākošos līgumsodu un kompensāciju, tad tiem Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nav piemērojamas.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 125.panta piektajā daļā noteikts, ka jebkuru dokumentu, kas groza sākotnējo nodokļa rēķinu vai īpaši un nepārprotami norāda uz to,

piefīdzina nodokļa rēķinam, ja tas atbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 16.panta pirmās daļas 6.punktā noteikts, ka nodokļu maksātājam ir tiesības iesniegt nodevu administrācijai iesniegumu par nodevu samaksas pārskatīšanu, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi, savukārt nodokļu administrācijai — nodokļu deklarācijas labojumu vai precizējumu triju gadu laikā (ja deklarācijas labojums vai precizējums izriet no transfertcenas korekcijas, — piecu gadu laikā) pēc konkrētajos likumos noteiktā maksāšanas termiņa, ja šajā laikā par konkrētajiem nodokļiem un attiecīgajiem taksācijas periodiem nav uzsākta vai veikta nodokļu revīzija (audits), nav beidzies šā likuma 23.panta 5.¹ daļā noteiktais deklarācijas precizējumu iesniegšanas termiņš vai šā likuma 23.panta 5.² daļā noteiktajā gadījumā nav pieņemts lēmums par nodokļu apmēra precizēšanu. Attiecībā uz valsts budžetā ieskaitāmiem nodokļu maksājumiem šajā punktā noteikto termiņa nokavējumu var atjaunot Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors, ja nodokļu maksātājs iesniedz iesniegumu par termiņā nesamaksāto nodokļu samaksu.

Ņemot vērā minēto, ja saņemtie avansa maksājumi pēc būtības ir drošības depozīts, Iesniedzējam jāgroza 2016.gada 26.janvāra priekšapmaksas fakturrēķinu Nr.RF-N1037, 2016.gada 25.augusta priekšapmaksas fakturrēķinu Nr.NIRF-310 un 2018.gada 16.februāra priekšapmaksas rēķinu Nr. NIG-D 604, bet Iesniedzējam nav tiesību precizēt attiecīgo taksācijas periodu PVN deklarācijas, jo ir pagājis likuma "Par nodokļiem un nodevām" 16.panta pirmās daļas 6.punktā noteiktais triju gadu termiņš. Līdz ar to Iesniedzējam nav tiesību koriģēt iepriekš budžetā samaksātās PVN summas saskaņā ar 2021.gada 1.jūnija kredītrēķiniem Nr.NIG001/21 un Nr.NIG002/21 un saņemt PVN – 7405,70 EUR apmērā.

Sniedzot uzziņu, piemērotas šādas tiesību normas: likuma "Par nodokļiem un nodevām" 16.panta pirmās daļas 6.punkts, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmā daļa, 84.panta otrā daļa, 120.panta otrā daļa, 125.panta piektā daļa, 127.panta pirmās daļas 2.punkts, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr. 40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām" 17.29., 25.6.4.1.apakšpunkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

D. Pelēkā